

AJANKOHTAISTA IHMISOIKEUKSISTA – IHMISOIKEUSKESKUKSEN KANSAINVÄLINEN KATSAUS 3/2016

Euroopan neuvoston ihmisoikeustuomioistuin (EIT)

Tanskan perheenyhdistämislainsäädäntö on syrjivä

EIT totesi suuren jaoston äänestysratkaisussaan Tanskan perheenyhdistämislakiin sisältyvän nk. 28 vuoden (nykyisin 26 vuoden) säännön syrjiväksi. Säännön mukaan Tanskassa erittäin pitkään asuneilla katsotaan olevan riittävät siteet (*tilknytning*) valtioon, kun taas lyhyemmän aikaa asuneiden täytyy todistaa, ettei heillä ole vahvempia siteitä johonkin toiseen maahan. Kyseisessä tapauksessa Tanskan maahanmuuttoviranomaiset katsoivat, että valittajalla on Tanskaa vahvemmat siteet Ghanaan. EIT:n ratkaisussa Tanskan lainsäädännön katsottiin olevan välillisen syrjivää. Suuren jaoston 17 tuomarista 5 jätti erillisen mielipiteen ratkaisuun.

[Biao v. Denmark](#)

Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu

Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun vuosikertomu 2015: poikkeuksia ihmisoikeussopimukseen, sivuväliintuloja ja katkenneita neuvotteluja

EN:n ihmisoikeusvaltuutettu nostaa kertomuksessaan esille huolensa Ukrainan ja Ranskan toimista, kun nämä ilmoittivat tekevänsä poikkeuksia EN:n ihmisoikeussopimukseen, vaikka ne perustuivat ymmärrettävistä syistä säädettyihin poikkeuslakeihin. Valtuutettu esitti vuoden aikana useita huomioita (sivuväliintuloja) EIT:een, etenkin siirtolaisia ja pakolaisia koskevissa tapauksissa. Viime vuoden kertomuksessa esille nostettu huolenaihe ihmisoikeuspuolustajien tilanteesta syveni etenkin Azerbaidjanin ja Venäjän osalta. Jälkimmäisen maan viranomaiset eivät enää halunneet jatkaa dialogia valtuutetun kanssa asiasta, joten valtuutettu kutsui venäläisiä ihmisoikeuspuolustajia tapaamiseen Strasbourgiiin. Myöskään lehdistönvapaustilanne ei valtuutetun näkökulmasta näytä parantuneen.

[CoE Commissioner for Human Rights Annual Activity Report](#)

Euroopan komissio

Käytännösäännöt verkossa esiintyvän vihapuheen torjumiseksi

Euroopan komissio sekä tietotekniikkayritykset Facebook, Twitter, YouTube ja Microsoft ovat julkistaneet käytännösäännöt, jotka sisältävät sitoumuksia verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen torjumiseksi Euroopassa. Tietotekniikkayritykset sitoutuvat kehittämään sisäisiä menettelyjä ja kouluttamaan henkilöstöään sen varmistamiseksi, että suurin osa laittoman vihapuheen poistamista koskevista asianmukaisista ilmoituksista tutkitaan 24 tunnin kuluessa ja että tarvittaessa tällainen sisältö poistetaan tai siihen pääsy estetään.

[Euroopan komission tiedote käytännösäännöistä vihapuheen torjumiseksi](#)

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Perusoikeusviraston vuosikertomu 2015: erityisteemoina maahanmuutto ja vammaisten henkilöiden oikeudet

Yli miljoonan ihmisen saapuminen EU:n alueelle viime vuonna koetteli kansallisia turvapaikkajärjestelmiä ja haastoi eurooppalaisten arvoja. FRA:n vuosikertomu sisältää maahanmuuttoon pureutuvan vaihtuvan erityisteeman lisäksi nyt, EU:n liityttyä YK:n vammaisyleissopimukseen, myös oman osion vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisesta. Erityisteemojen lisäksi vuosikertomuksessa tarkastellaan tutkimustietoon perustuen EU:n perusoikeuskirjan sisältämien lukuisten oikeuksien toteutumista jäsenvaltioissa ja esitetään FRA:n näkemyksiä ja suosituksia aiheista.

[FRA Annual Report 2015](#)

Eurooppalaiset ammattilaiset: viharikokset on otettava vakavammin

FRA:n tutkimuksessa haastatelluista ammattilaisista peräti 9/10 oli sitä mieltä, että viharikosten uhrien tietoisuutta omista oikeuksistaan ja tukipalveluista tulisi parantaa. 3/4 uskoi, että rikosilmoitushalukkuutta vähentää uhrien epäluottamus poliisiin, jonka ei uskota kohtelevan ilmoituksen tekijöitä yhdenvertaisesti. 2/3 oli myös sitä mieltä, että poliisin ja tuomioistuinlaitoksen on otettava viharikokset vakavammin. Huhtikuussa julkaistua tutkimusta vasten haastateltiin yhteensä 263 tuomaria, syyttäjää, poliisia ja viharikosten uhreille tukipalveluja tuottavan järjestön edustajaa kaikista EU:n maista. Aiemmin FRA on tutkinut viharikosten uhrien näkemyksiä.

[Ensuring justice for hate crime victims: professional perspectives](#)

[FRA Theme page: Hate crime](#)

Yhdistyneet kansakunnat (YK)

YK:n ihmisoikeusvaltuutetun vuosikertomus 2015: vakavia ihmisoikeusloukkauksia, sopimusratifiointeja sekä kansalaisyhteiskunnan lisääntyvää osallistumista

YK:n ihmisoikeusvaltuutettu kuvaa mennyttä vuotta paradoksien vuodeksi. Toisaalta vuoteen mahtui edelleen jatkuvia sotia ja kriisejä, lukemattomia vakavia ihmisoikeusloukkauksia ja ääriajattelun vahvistumista. Toisaalta valtuutetun toimisto on todistanut ympäri maailmaa kansalaisyhteiskunnan rohkeaa työtä ihmisoikeuksien puolustamiseksi. Tämä on huomioitu myös ihmisoikeusneuvostossa, jossa kansalaisjärjestöjen pitämien puheenvuorojen määrä nousi 25 % ja järjestöjen neuvostolle antamien raporttien määrä kasvoi peräti 60 %. Myönteistä oli myös kansallisten ihmisoikeustoimintaohjelmien laatiminen ja kehittäminen useissa maissa sekä ihmisoikeussopimusten ratifiointi (51 uutta ratifiointia).

http://www2.ohchr.org/english/OHCHRreport2015/allegati/Downloads/1_The_whole_Report_2015.pdf

YK:n ihmisoikeusvaltuutetun vuosi 2015: rahoitustaso ja rahoittajat ennallaan, menot kertovat painopisteiden muutoksesta

YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston rahoituksesta reilu 40 % tulee YK:n yleisestä rahoituksesta, loput menot katetaan valtioiden vapaaehtoisen rahoituksen turvin. Vapaaehtoisten rahoittajien listalla ei ole yllätyksiä; väkilukuun suhteutettuna Norja, Ruotsi, Tanska ja Suomi mahtuvat kuuden suurimman rahoittajan kärkeen. Menopuolella kuluja karsittiin reilusti muun muassa hallinnosta, syrjinnän vastaisesta työstä ja koulutuksesta, jotka olivat edellisenä vuonna suurimpien menoerien joukossa. Merkittävästi menot lisääntyivät muun muassa ihmiskaupan vastaisen työn vahvistamiseksi, ihmisoikeuksien edistämiseksi yritystoiminnassa, kotityötä tekevien siirtolaisten oikeuksien vahvistamiseksi sekä YK:n sisäisen Human Rights Up Front –toimintaohjelman toteuttamiseksi.

http://www2.ohchr.org/english/OHCHRreport2015/allegati/Downloads/1_The_whole_Report_2015.pdf

YK:n ihmisoikeusneuvoston tulee keskittyä toimeenpanoon ja vastuullisuuteen

YK:n ihmisoikeusvaltuutettu Zeid Ra'ad Al Husseinin julkaisemassa kirjoituksessa valtuutettu arvioi ihmisoikeusneuvoston 10-vuotista taivalta ja tulevaisuutta. Valtuutetun mukaan ensi vuonna alkavassa kolmannessa ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa määräaikaistarkastelussa (UPR) valtioiden tulee keskittyä saamiensa suositusten toimeenpanon raportointiin. Valtuutettu korostaa myös kansalaisyhteiskunnan ja kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden keskeistä roolia neuvoston työn vahvistamiseksi. Suomen kansallinen ihmisoikeusinstituutio muodostuu Ihmisoikeuskeskuksen, sen valtuuskunnan ja eduskunnan oikeusasiamiehen muodostamasta kokonaisuudesta. Suomi tulee olemaan jälleen UPR-kierroksen ensimmäisiä valtioita.

[High Commissioner Opinion Editorial](#)